

En henvendelse fra Bonn

Ifølge «Revision» ventes det en henvendelse fra Bonn om å få de 4 tyske «krigsforbrytere» som ennå sitter fengslet i Danmark, løslatt. «Kristelig Dagblad» skriver at krigsforbryterspørsmålet holder på å bli det viktigste foran de tyske valg, og Adenauer gjør alt hva han kan for å få Nürnbergerofrene fri. Han tør ikke gå til valg uten det, og amerikanerne har jo interesse av å styrke hans aksjer.

Også vi står foran et stortingsvalg, men her er det ingen kandidat, som er avhen-

gig av amerikansk gunst framfor andre, og derfor er ikke vårt «krigsforbryterspørsmål» aktuelt, skjønt amerikanerne mer og mer er kommet til det resultat at det nå kan være nok. Men — se det får vi ikke høre noe om i den norske presse. Der er den allerkristeligste «Aftenposten» og det Torpske «Arbeiderbladet» så skjønt enig — for ikke å tale om «Dagbladet» som forøvrig ikke har noen politisk innflytelse utenfor de forskremte stortingsmenners krets.

«De råtne rettstilstander»

Det danske blad «Revision» forteller følgende om rettstilstanden i Danmark i forbindelse med det politiske rettsoppgjør, som etter seg etter trent som hos oss, satt i regi av utenlandske makter:

Sakfører Lindegaard Knudsen, København, må ikke likne de fleste andre av sin stand. Like etter «befrielsen» kom han under vær med at en uskyldig mann, en sølvsmid, var blitt likvidert. Sakføreren var iherdig og ville ha saken undersøkt, men det var det ikke noe som het dengang og tilsist så man ikke noen annen utvei enn å erklære sakføreren for sinnssyk for å slippe hans anklager. Da Steincke som justisminister fikk de nå stansede undersøkelser av «frihetskjempernes» mordsaker satt

igang, viste det seg riktig at sølvsmiden var uskyldig og hans pårørende har fått en justisministeriell erklæring om det. Men man måtte man fjerne «sinnssyken» fra sakføreren og retten har nå tilkjent ham en erstatning på kr. 4 000,—. Sakens opprinnelse er, skriver «Revision» en fryktelig attest for de råtne rettstilstander Danmark har levet under siden 5. mai. Sølvsmidens morder er hverken tiltalt eller straffet, skjønt man ikke var bløtøden da man straffet motparten etter tilbakevirkende straffelover med anklagere som både «forsvarere» og dommere.

Kjenner vi oss ikke igjen? Kjenner vi ikke våre norske jurister og deres svik?

Times Herald sier fra

Robert R. McCormick's «Times Herald» har 25. juni d. å. en bemerkelsesverdig artikkel som vil interessere Folk og Lands lesere:

UMODERNE, Å GI LOVER
TILBAKEVIRKENDE
KRAFT.

En nyhet innen oppfatningen hos den høyesterett, som endelig avgjorde parret Rosenberg, atomspionens skjebne, var dommer Robert H. Jackson's uttalelse på flertallets vegne — hvor han kraftig forsvarte det konstitusjonelle prinsipp, som forbyr vedtak av enhver lov med tilbakevirkende kraft. Det merkværdige ved sakens stilling er ikke det, at dommeren har urett, men at han denne gang har fullstendig rett.

For såvidt som dommer Jackson nå er så fast forvisset om, at anvendelsen av tilbakevirkende lover er en forsyndelse mot rettferdigheten, kan en ikke la være å undre seg over, hvorledes han kunne komme til å overse dette grunnprinsipp, den gang han laget utkastet til Nürnbergkodexen for Krigsforbryterlovene i 1945. Dette feilaktig benevnte «statut» for mellomfolkelig kriminalrett var en katalog over nye forbrytelser som ikke eksisterte på den tid, da de lovovertrædelser ble antatt å være begått, som den regnet opp.

Loven for Nürnberg-rettsaken mot de slagne tyske førere ble oppfunnet i en hånd vending, på en konferanse i London i 1945, da Tyskland allerede hadde overgitt seg. Dommer Jackson gjorde tjeneste som amerikansk representant, som sammen med jurister representerte Sovjet, Storbritannia og Frankrike, skulle komme med utkast til loven. Senere dukket mr. Jackson opp i Nürnberg som amerikansk sjef-statsadvokat, for å an-

Forts. side 8

Hva gjør russerne på Svalbard

Ved de russiske grubene på Svalbard er det dobbelt så mange ansatt som ved de norske grubene. Likevel er den russiske kullproduksjonen bare en tredjedel av den norske.

Det var venstrerepresentanten Alfred Nilsen fra Tromsø som kom med disse opplysningene i forbindelse med behandlingen av Svalbard-budsjettet i Stortinget i vår.

Hva gjør russerne på Svalbard når de utvinner så lite kull, spurte han — uten å få noe svar.

Russerne ruster febrilsk i Østersjøen

Militær aktivitet omkring Rügen

Mens fredsdueene svever rundt i alle utenriksdepartementer og skaper den reneste forvirring, har den danske forsvarsstab mottatt detaljerte opplysninger om russernes militære aktivitet på den tyske østersjøkyst umiddelbart syd for dansk område. Militære sakkyndige betegner dette system av flåtehavner, flybaser, forsyningsanlegg og kaserner som en offensiv befestningszone, et naturlig utgangspunkt for framstøt mot Nordsjøen og Atlanterhavet.

Rügen er kjernen i basesystemet, omgitt av utenverker som Stralsund, Rostock, Swinemünde, Warnebünde, Stet-

tin og Wolgast. På Rügen er det bygget store anlegg for utskytning av V-bomber. Poelitsike fanger fra Oranienburg er satt inn i arbeidet på en kanal mellom Tromper Wiek og Jarsmunder Bodden, som skal danne innseilingen til en stor naturlig havn hvor endel av russernes 140 u-båter i Østersjøen skal stasjoneres. På Rügen konsentreres en flåte av minestrykere hvis oppgave blir å bane vei gjennom eventuelle danske minesperringer.

I baklandet er det stasjonert landstridskrefter, luftlandetropper og invasjonstropper til støtte for den røde flåte ved en eventuell utbrytning til Atlanterhavet.

Planøkonomi - Norge får ikke kapital

I den senere tid har flere norske aviser, og da hovedsakelig Arbeiderbladet rettet skarpe angrep på de danske agenter for amerikanske biler som sitter inne med hovedrepresentasjonen også for Norge.

Arbeiderbladet skriver blant

Hvordan amerikansk kapital ser på Norge

annet: «— til tross for at 75 pst. av den norske bilpark består av Fords og General Motors vogner, finnes det ikke noe hovedlager av reservede-

ler i Norge. Årsaken er at generalagenturet for disse konserner eies av danske firmaer som hittil har vist såre liten forståelse for de norske krav.»

Ekstrabladet i København har forelagt disse angrep for direktør Arthur Beck i Ford Motor Companys Danmarksavdeling.

Direktøren svarer:

— Det problem kjenner jeg utmerket, og jeg har selv

Forts. side 7

Ved alle disse foranstaltninger er de strategiske og tekniske muligheter for et lynangrep på dansk område voksende. Og når man tenker på at russerne har en taktisk luftstyrke på ca. 10 000 maskiner som på korteste varsel kan settes inn mot NATO's nærmere 4 000, så kan enhver tenke seg hva man har i vente om noe skulle skje. —

FOLK og LAND

Ansv. utgiver og redaktør:
Finn Brun Knudsen.
Telefon 55 76 56. Postboks 1407.

Stemmeretten, stortingsvalget og vi — ennå en gang

Nominasjonene til stortingsvalget er i full gang. Mange kjente navn faller etter hvert bort under avstemningene i partimøtene, nye og ukjente kommer til, og så meget er allerede sikkert at Stortinget 1954 kommer til å bestå av mange ukjente faktorer slik at vi på vår side ikke kan innlate oss på noen prognose på dette tidspunkt. Vi ser at et par steder er nye navn karakterisert med fortjenstfullt virke i «Hjemmefronten». Det er således ennå ikke grodd mose på denne underlige og ukontrollbare foreteelse fra dagene omkring 8. mai, og den kan vel være god å ty til, når det ikke er andre dominerende egenskaper, som kan fremheves hos den kandidat, som partiledelsen byr fram til velgerne.

Mens dette alltid noe selvsomme forspill til valget er i sving, har politiet på sin side vist sin energi ved kunngjøring om stemmeretten. Det henviser til at det ved lov av 22. 5. 53 er gjort visse endringer i lovgivningen om stemmerettstap som følge av domfellelse for «straffbare handlinger». Lovens hovedregel er at forbryterne ikke mister stemmeretten. Her står dagen 9. 5. 45 som det avgjørende skille. De, som er dømt for forbrytelser mot straffelovens kap. 8, 9 10, den militære straffelovs krigsartikler, landssvikanordningen eller landssviklöven for handlinger foretatt etter 9. 5. 45, beholder stemmeretten. — For personer som er dømt til frihetsstraff i over 3 år, men ikke over 5 år for handlinger begått før 9. 5. 45 etter de ovenfor nevnte bestemmelser,

faller stemmerettstapet bort 5 år etterat straffen er avsonnet eller domfældte er prøveløslatt, benådet m. v. For personer som er dømt til frihetsstraff i mer enn 5 år etter de samme bestemmelser og før 9. 5. 45, gjelder de samme regler som nevnt ovenfor, dog således at disse får stemmeretten tidligst tilbake 8. mai 1955 med mindre stemmerettstapet er bortfaldt ved benådning.

Så vilkårlig er altså det hele. En som er tidlig dømt av hevdomstolene, har på denne måte en forrett for dem, som måtte sitte måneder og år i regjeringens konsentrasjonsleirer uten å høre noe. Men lovgiverne har vel ment som så at en pølse i slaktetiden betyr så lite. Og vi bør ta dem på ordet. Hitil er det generelt sett ikke hendt noe, som skulle gjøre det ønskelig eller nødvendig at noen av de politisk hevdømte avgir stemme ved stortingsvalget. Som vi tidligere har fremhevet, kan lokale hensyn spille inn og der får våre velgere og deres tillitsmenn i hver sin krets treffe avgjørelsen. Hvis det ennå finnes modige menn og kvinner, som vil love å tale vår sak i stortingssalen, så vil også våre velgeres oppslutning om dem kunne bringe dem fram i de fleste tilfelle. Så mange og så sterke er vi tross alt. Men — ennå 1 dag har vi ikke funnet noen, og skulle i mellomtiden, altså før 12. oktober noen komme fram i skuddlinjen, ber vi om at det må bli meddelt til vår redaksjon, som da skal gjøre sitt til et vellykket resultat.

FOLK og LAND

er tilsalg i alle NARVESENS kiosker rundt om i landet. Løssalgsprisen er 40 øre. — NB! Meld av til vår ekspedisjon, Kierschows gt. 5, hvis bladet ikke er å få i kioskene. Kjøp et nummer til Dem selv og minst to til naboen. Det er på denne måte at våre synsmåter kan bli kjent.

N(asjonale) S(yndebukker)

I «Vesterålens Avis»s Harstadnummer 7. juli finner vi — gjengitt etter «Adresseavisen» i Trondheim — følgende:

«Vi vil minne alle dem som har protestert mot dødsdommen over ekteparret Rosenberg, om at det i de såkalte «folkedemokratier» ustanselig foregår henrettelser av borgere som blir pekt ut som syndebukker for kommunistregjeringenes egne feil og fjaskoer».

Det hadde ikke vært nødvendig for de nevnte aviser å gå så langt som til «folkedemokratiene» for å finne myndigheter som har krøpet i skjul bak utvalgte «syndebukker». Vi har f. eks. her i Norge en regjering som har utført samme manøver. Til å begynne med i april dagene 1940 var det våre offiserer som fikk holde for. De var både feige og uduelige het det innen kretsen av ridderne av det brukne gevær. Nygaardsvoldregjeringen var hvit som snø. All skandalen skyltes ene og alene offiserene. Kort etter fant kløktige hjerner ut at man ville ha langt bedre utsikter ved å pense det hele over på NS-bevegelsen. Stopptyven-prinsippet ble lansert til fullkommenhet og de virkelige tjuene halset avgårde for full fres og lokket godtroenheten etter seg som en lang hale.

Til dags dato har idéen med «syndebukkene» — «de N(asjonale) S(yndebukker)» — sikkert tilsvart opphavsmennenes forventninger. Hitil har de klart å dekke over «egne feil og fjaskoer» og å føre ansvaret over på skuldøse landsmenn. Eksekusjonspolotonger og fengselsbolter har laget en demonstrativ illustrasjon av maktens «sannhet».

Men — like litt som det vil lykkes «folkedemokratiens» myndigheter å berge seg i sine skalkeskjul, like litt vil de norske myndigheter evne å fordreie den historiske sannhet ved å leke gjemsel bak «syndebukker» — hvor hardhendt så leken enn måtte arte seg.

«Syndebukkene» har fridd seg for sjokket idag. De har organisert seg. De har satt seg til motverge, og det har vist seg at de såvisst ikke var vapenløse når det først bar til. En dag nytter det ikke med

noe skalkeskjul lenger. Det skal komme til å vise seg. Vær sikker. Og den dag blir edderkoppene bastet i sitt eget spinn. Samvittighetsløs smartness og underfundig behendighet kan skape øyeblikksstemninger, men ikke historie. Selv ikke i Norge.

N. H. N.

Mannen som rønte fra Titos helvete — unnskyld diktaturland — er blitt fedrelandsløs — uten nasjonalitet. Han er hverken jøde eller kommunist og har vel ingen som kan lage protestresolusjoner for seg, mens Titokommunistene, som er blitt knekter i USA's store spill

sikkert tross McCarthy vil bli mottatt med trompetfanfarer i New York, når de kommer for å lage planer mot Malenkov — hvis han da ennå sitter utenfor de riktige dørene i Kreml, når dette trykkes.

Av alt dette må en enfoldig borger uten brukket gevær trekke den slutning, at det under enhver mulig situasjon er det sikreste å beholde sine meninger for seg selv. Malenkov kan jo seire og Tito kan jo plutselig miste makten og McCarthy kan jo også få ørens lyd for sine velbegrunnede meninger om den fatale Rooseveltske korrupsjon. Og da har vi bare den Torpske religion igjen. Men hvem tror egentlig på den etter alt det som er hendt. Herre konge, sier han offentlig, men hva fører det seg egentlig i hans revolusjonære hjerte?

1910-mann.

Landsmøtet 1953

Styret har berammet møte for Landsledelsen (vedtakens § 6) til avholdelse i Ingeniørenes Hus (festsalen), Kronprinsens gate 17, Oslo.

fredag den 11. september 1953 kl. 10 fm.

Landsledelsens møte blir i år ikke lagt opp i samme omfang som fjorårets. Møtet tar i første rekke sikte på de valgte eller oppnevnte distriktsrepresentanter, men også andre interesserte vil ha adgang til å være tilstede mot forevisning av medlemskort eller bidragskvitering for 1953. Møtet forutsettes avvirket i løpet av formiddagen.

Det er forutsetningen om ettermiddagen å søke å arrangere en fellesmiddag med påfølgende selskapeleg samvær. Nærmere meddelelse herom vil bli gitt gjennom «Folk og Land».

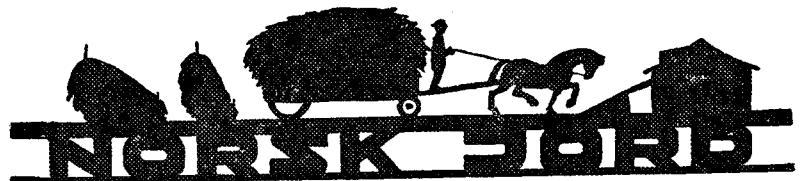
Da det på grunn av hotellforholdene i Oslo ikke er mulig for Forbundet å kunne forhånds-reservere noe bestemt antall hotellrom, må man henstille til de møtende som ikke kan ordne seg med privat innkvartering, sikrer seg hotellplass i tide. Helst bør nok dette skje et par uker i forveien.

Av hensyn til middagsarrangementet ber sekretariatet dem som vil delta i fellesmiddagen, om godhesfullt så snart som mulig å gi skriftlig melding herom under nedenstående adresse.

Med hensyn til distriktsrepresentantene vil fylkestiltsmennene få direkte meddelelse fra sekretariatet.

FORBUNDET FOR SOSIAL OPPREISNING.

Kierschowsgt. 5, Oslo. Tlf. 37 76 96

Norsk Jord

holdt 15. og 16. august styre- og representantskapsmøter på Dombås Turisthotell, ledet henholdsvis av bonde Aksel Berger, Trøgstad, og bonde Anders Hafskjold, Lier.

Det ble behandlet forskjellige spørsmål i forbindelse med organisasjonens nærmere arbeidsprogram og virkemidler, og arbeidsutvalgets forslag i disse henseende vant enstemmig tilslutning fra de fram møtte.

Hyklere

Kringkastingen opplyste at noen kjente stortingskoryfeer — Ramdal, Hønsvald, Lavik m. fl. hadde tilrådd president Eisenhower å benåde et dødsdømt ektepar i Amerika.

Kjente de kanskje til at dommen er feilaktig, — eller er det et utslag av anger over at herrerne selv har vært med på å iverksette grunnlovstvil-

som (tilbakevirkende) dødsstraff over egne landsmenn? Troligst er det vel bare forbedelse til stortingsvalget.

Husker jeg ikke feil så interpelerte ovennevnte Ramdal i stortinget og kritiserte sterkt at noen troskyldige stortingsmenn hadde skrevet under en anmodning til utenlandske rettslærde om granskning av det norske rettsoppgjør over

såkalte landssvikere. I dag vil han selv være overdommer i amerikanske rettssaker.

«Den største gleder ein liten fyr kan få, det er å koma opp i høgda so folk fær honom sjå.»

Er det ingen stortingsmann som føler seg kallet til å påtale denne inkonsekvente fariseiske henvendelse til Amerikas president — eller er alle

Ad. Indiahjelpen

Dette er bare en tanke. India har jo så storlig bruk for hjelp og fagfolk på alle områder. Nå går her tusener i dette landet vårt som pariakaste og gjerne vil ut for å skape seg en framtid muligens gjøre nytte for seg og stortingsmenn like.

A. Haugum.

leve under andre og friere forhold. Var det ikke en tanke at De sammen med forbundet utarbeidet et forslag til de norske myndigheter eller til den Indiske representant her i landet om å gi tidl. NS-folk her i landet anledning til å gå inn i dette arbeidet som fagfolk. Slike har vi på alle felter.

Med hilsen.

B. L.

UKENS KRONIKK

HISTORIEFORSKINGEN:

Danmark og krigen 1940-45

Den kjente kronikør Johan Vogt har en serie kronikker i Dagbladet, hvor han behandler Danmarks stilling før, under og etter krigen på grunnlag av et besøk i Danmark hvor han snakket med spesialister på området. Vi kunne være fristet til å sitere hele artikkelserien, men må nøye oss med å ta et utsnitt hvor Johan Vogt lar en ung dansk historieforsker si sin mening om hva som foregikk:

Jeg skjønner at De ønsker å vite hva som er løgnaktighet i dansk politikk av i dag.

Jeg skal også fortelle Dem dette. Jeg bør vel skyte inn at jeg herved ikke forråder noen statshemmeligheter. Hva jeg her skal si ligger åpent i dagen for enhver som vil bruke sine øyne og sitt sunne omdømme.

Det som har forgiftet det offentlige liv i Danmark etter krigen kan sammenfattes i en sats:

I frigjøringsåret 1945 så de danske politikere seg nødsaget til, for å unngå motstandsbevegelsens anklager, å utlevere alle de ikke-politikere som i årene 1940—1943 hadde fulgt politikernes paroler.

Dette er unektelig en grov anklage. Jeg vet ikke hvilket begrep De vil velge fra våre ordbøker for å betegne denne holdning, eller mangel på holdning. De har i hvert fall mange å velge mellom.

Det er i og for seg lett å forstå bakgrunnen for dette politiske spill.

I årene før 1943 var det, som De jo vet, en dyp kløft mellom politikere og motstandsbevegelsen. Frihetskjemperne var den gang opprørere mot den legale orden. Det var forøvrig til å begynne med ikke så mange av dem. Regjeringens talsmenn erklærte også at de, når krigen var slutt, skulle stilles til ansvar for deres uansvarlige opptreden. Motstandsbevegelsen anklaget på den annen side regjeringen for landsforræderi.

Den 29. august 1943 ble regjeringen Scavenius avsatt av tyskerne. Sommeren 1944 kom det så istand en slags kontakt mellom Frihetsrådet og de avsatte politikere. Og våren 1945, før frigjøringen, ble det sluttet et kompromiss, eller stutehandel eller hva man vil kalle det. De besluttet å legge bort de gjensidige anklager, og å dele plassene i den nye fredsregjering, fifty-fifty.

Hele spørsmålet om regjeringspolitikken under besettelsen ble henvist til en parlamentarisk undersøkelseskommissjon. Det ble her overlatt til politikere å stille seg til doms over seg selv. De har, som man vel kan forstå, ikke reist noen påtale mot hverandre.

Den mann, som etter hvert bar hovedansvaret for forhandlingspolitikken, nemlig Erik Scavenius, som vel å merke ikke hørte med til hva man kaller politikernes krets, vågde ingen å sette under anklage.

Scavenius hadde vært en overmåte klok statsmann. Han foretok intet skritt, uten å sikre seg de politiske partiførers samtykke. Han hadde også kongens støtte. Det var også bare etter kongehusets bestemte oppfordring at han høsten 1942 påtok seg å være statsminister.

Politikerne hadde selvsagt bare gitt Scavenius støtte med sin forstand, og ikke ut fra sine hjerters ønsker.

Det er en liten episode som i denne forbindelse er ganske betegnende.

I juli 1941 hadde Scavenius, den gang utenriksminister, forlangt tillits-erklæring fra regjeringen for å forbli på sin post. Det konservative partis leder, Halvdan Henriksen, som hadde overtatt sin funksjon etter at Christmas Møller var blitt tvunget til å tre tilbake, ga denne erklæring idet han «motiverede sin Godkendelse til Tillidserklæringen med at sige, at skønt den udtrykte det diametralt modsatte af hvad han mente, vilde han af Hensyn til det Heles Vel tiltræde den».

Jeg vet ikke hvordan De vil karakterisere en slik erklæring. Man kan ikke si den er uhederlig, for den var ganske åpen. Men ga han sin tillit eller gjorde han det ikke? Han gjorde det i hvert fall med sin forstand, og det var denne fornuftsmessige støtte Scavenius ville ha.

I et slikt tilfelle kan en politiker si at han har avgitt en erklæring med et forbehold, men hva man kaller reservatio mentalis, — et begrep som også hører med i det leksikale løgnregister. Dette var imidlertid i ordets bokstavelige forstand en åpenhertig

erklæring, og lå for så vidt på et høyverdig plan.

Men kan en regjering utstede paroler til en befolkning, og etterpå si den ikke mente hva den sa, og så etterpå dømme dem som fulgte disse parole-ner?

Selvsagt ikke.

En regjering har under en krig lov til å søke å bedra motparten og å føre den bak lyset så godt det lar seg gjøre.

Men en regjering har ikke lov å bedra sitt eget folk.

Danmark var under besettelsen folkerettslig en nøytral stat, og tyskerne hadde derfor også folkerettslig adgang til å drive verving av frivillige. Den danske regjering opphevet i 1941 vervingsforbudet for offiserer. Noen har etterpå sagt at de som lot seg verve burde ha visst at denne foranstaltning fra regjeringens side ikke var alvorlig ment. Dette er for det første ikke i samsvar med sannheten. Opphevelsen av vervingsforbudet var alvorlig ment. Den ble foretatt for å redde Danmark fra en bestemt truende fare, nemlig hærens avvæpning og oppløsning. Men etterpå har vi dømt dem som henholdt seg denne offisielle tillatelse til langvarige fengselsstraffer.

Vi må vel her gi vårt samtykke til de prinsipper for statsmoral, som Scavenius i denne forbindelse har formet i sin bok om «forhandlingspolitikken»:

«En Betragtning hvorefter den enkelte Borger skulle være pligtig til at foretage en for hans Handlemaade afgørende Vurdering af, hvorvidt Regeringen mener noget med de Foranstaltninger den træffer, vil være ganske opløsende for al Autoritet og Orden og føre til Kaos i Staten. Borgerne maa holde sig til, hvad Regeringen faktisk foretager sig».

Det kan også være av interesse for Dem å feste oppmerksomheten ved et annet forhold:

Ved regjeringsdannelsen i juli 1940, da Munch trådte tilbake og Scavenius overtok stillingen som utenriksminister, ble det foretatt en slags funksjonsfordeling innenfor regjeringen. Det var tre ministerier som sto i en særlig

utsatt stilling, fordi det i første rekke var disse som hadde med tyskerne å gjøre. Det var foruten utenriksministeriet også justis- og trafikkministeriet. Disse utsatte regjeringsposter fikk ikke-politikere som ledere, mens de mer beskyttede ministerier ble reservert for politikere. Man unngikk herved, som Scavenius sa, å skade de politiske ministre og eventuelt gjøre dem uegnede til fortsatt politisk virksomhet, når det hele en gang var forbi. Staunings etterfølger, statsminister Buhl, uttrykte også under besettelsen sin tilfredshet over denne rollefordeling, hvorved de upolitiske representanter i regjeringen varetok de samme oppgaver overfor det danske folk. Men hvordan gikk det med de upolitiske ministre etter krigen? Man vågde ikke å reise anklage mot Scavenius. Men både justisministeren og trafikkministeren ble ved frigjøringen arrestert av motstandsbevegelsen. Og hva sa politikere nå til dette? De gjorde ingenting, fordi de den gang ikke hadde styrke til annet enn å beskytte seg selv.

Like ens gikk det med de ikke-politikere, som etter regjeringens anmodning hadde deltatt i den nystiftede dansk-tyske forening fra 1940, og også med de som ikke-politikere som etter regjeringens anmodning hadde holdt foredrag i Stadsradiofonien. Politikerne gikk fri, mens de arme ikke-politikere ble puttet i fengsel.

Og la meg nevne enda en sak.

Da den gamle konge døde et par år etter frigjøringen, ble han begravd med frihetskjempernes armbind som eneste dekorasjon.

Dette var en tilsnikelse. I årene 1940—1943 sto kongen sammen med politikere i deres forhandlingspolitikk. Han ble den gang folkets symbol for samhold, men vel å merke, for samholdet om regjeringspolitikken. Man kunne i hvert fall med like stor rett gi frihetskjempernes armbind til forhandlingspolitikken kloke hjerne, Erik Scavenius.

Jeg vet ikke hvordan De selv vil karakterisere dette etterkrigskompromiss mellom politikere og motstandsbevegelsen. For min egen del, konkluderte den unge historikeren, må jeg, for å bruke et mildt uttrykk, i hvert fall si at det ikke vitnet om noen høy politisk moral.

Psykologiske fenomener

I Dagbladet for 24. april skriver avisens utenriksredaktør Ragnar Vold følgende:

«Etter et ordskitte for en tid siden om våre tidligere motstandere under krigen — norskfødte motstandere — var det en som sa:

— Enkelte synes å mene at det egentlig var nesten ukorrekt av oss å opptre mot disse interessante psykologiske fenomener under krigen. I allfall bør en visst snakke minst mulig om det og passe godt på aldri å nevne at en landssviker var en landssviker, for det er så sårende. —

Det var her ikke snakk om landssvikere som har gjort opp med sin fortid og ikke reklamerer med den, men snarere den motsatte typen.»

Ovenstående danner innledningen til en omtale av Lidell Harts bok om faltmarskalk Rommel, som, i likhet med dr. T. K. Derrys bok, synes å ha falt de herre «gode nordmenn» tungt for brystet. Den siste endog i den grad, at man simpelthen ikke har hatt pust nok igjen til å kommentere den. Og det er i grunnen synd, da det sikkert ville ha vært meget interessant lesning. Også så'n rent psykologisk sett.

Man må uvilkårlig undre seg over hvorfor R. V. og likesinnete er så panisk engstelige for at sannheten skal bli avslørt. Det er jo ganske pussig å tenke på, at mens vi gjerne ser, ja til og med er så ubeskjedne å forlange, at sannheten kommer fram, så

✓ Forts. s. 7

Ikke 40 øre — men mere enn 51 øre

I bladets nummer 23 mai er på side 2 i artikkel merket —!— anført: «I dag betaler vi alle 40 øre av hver krone til dekning av statens og kommunens budsjetter, — —».

Dette kan ikke være riktig.

Etter de statistiske oppgaver i almanakken 1953 (pris 78 øre) var den antatte inntekt i bygder og byer i 1951 ialt kr. 7972 millioner, mens de samlede kommunale skatter, plus statens forbrukskatt, inntekts- og formuesskatter er anført til kr. 4087 millioner.

Etter denne offisielle statistikk var altså fratrukket 51 øre av hver krone allerede i 1951, og det er ikke blitt mindre i de to siste år.

Til dette kommer så de forskjellige «trygder», pensjons- og organisasjonsinnskudd,

Eisenhower — Baruch

Donald Day skriver i «Fria Ord» en artikkel om president Eisenhower og senator McCarthy. Vi gjengir slutten:

«Faktum är att USA tagit opp vapnen mot kommunismen i Korea, men icke kunnat vinna seger. Detta betyder nederlag och framstår så för alla, som ännu ej av våra kommunistympatisörer lärt sig att krig är fred, att rätt är orätt, att terrorism är regerande, att förräderi är patriotim, att kristendom är ond och att vitt är svart!

brann- og livspoliser og lignende faste utgifter.

Avgifts- og skatteforholdene ligner således i høy grad forholdene før den franske revulsjon, med meget glimner og liten motstandskraft ved uår.

Sigbjørn Aarnes.

Det ser ut som Eisenhowers riktiga namn borde vara Baruch!

Varför fick icke general Mac Arthur segerrikt göra slut på Koreakriget, när han förklarade att han kunde det?

Om president Eisenhower icke inser vilka krafter som äro ansvariga för USA's nederlag, så måste folkmeningen upplysa honom om det genom att modigt och fast ställa sig bakom sådana sanna amerikanska fosterlandsvänner som senatorerna McCarthy och McCarran. Annars är hela vårt folk mest likt de grupper i filmen «Sheriffen» som lämnade den ensamma mannen att ensam bekämpa banditerna.

New York Times och Herald Tribune, gamla vänner til Roosevelt-politiken och

Forts. side 5

En venn ga meg disse artiklene i vinter. De minner meg om Wilhelm Keilhau's artikkel som var bestilt av Aftenposten for å svekke Scharffenberg.

Jeg syntes det var noe tøys. Men når jeg nå ser på dem igjen, ser jeg at det er noe av det morsomste tøys som har vært prestert i hykleriets presse det siste året.

Men jeg skulle ikke misunne den læreren som — i tilfelle dette var en stil — skulle bringe logikken i orden innenfor selve stilen og bringe den i samsvar med tidligere kjensgjerninger.

Forf.: «Som vi hadde stilt vårt forsvar, hadde vi ikke noe i krig å gjøre.» (Nå, Koht sa også at å skyte på en slik krigsmakt som England var bare tull. Men da en enda sterkere krigsmakt sto i landet med loven i hånd fordi vi ikke hadde forsvart oss mot nøytralitetskrenkeren, England, da skjøt vi selv om det var bare tull.)

Forf.: «Vi valgte som nevnt nøytralitet. Og det var rett.» (Ja, det hadde vært rett. En innsender i «Morgenbladet» måtte innrømme: «Nei, selvfølgelig var vi ikke nøytrale. Det skulle da også bare mangle. Men feilen var bare at Koht forsøkte å innbille folk at vi var nøytrale». — Den Koht må alltid holde for! — Ble ikke også mineutlegging avstått etter engelsk ordre? Er det noen forskjell på engelsk og tysk ordre til re-

Den offisielle historie om felttoget i Norge 1940

Kommentert av generalmajor Odd Linbäck-Larsen i Ukens Nytt 10. og 13. jan. 1953

gjeri i nøytralt land?)

Forf.: «Dette er sikre norske utgangspunkter for 9. april.» (Sikkert ikke!) Hvordan skal ellers følgende setning forklares?

Forf.: «De (engelskmennene) trodde heller ikke at annet enn vill-ledede nordmenn ville gjøre motstand mot dem.» (I et nøytralt land skal den som ikke er vill-ledet, gjøre motstand. Nordmennene var ikke veiledet i at de skulle være unøytrale. — Først da tyskerne kom først, ble det nødvendig å gjøre de befalende kjent med forræderiet: Skyt på tyskere, ikke på engelskmenn!) Det er forresten en rar sammenstilling av 2 setninger i følgende:

Forf.: «Britene ønsket ikke å begynne krig mot Norge. De trodde heller ikke at annet enn vill-ledede nordmenn ville gjøre motstand mot dem.» (Etter siste setning ser det dessuten ut til at vi er dømt som forrædere fordi vi ikke var det — og heller ikke var blitt veiledet om å være det.) Forf. opplyser ifølge Derry at hovedsaken var de 10 % av den tyske malmtransport som gikk over Nar-

vik og fortsetter:

«Andre motiver blandet seg inn:

1. Sympati med Finlands kamp spilte inn,

2. ønsket om å få innviklet Tyskland i kamp i Skandinavia,

3. etterhvert kom også til et ønske om å hindre all eksport fra Kiruna til Tyskland ved å besette Kiruna,

4. og etter 9. april også ønsket om å hjelpe oss.»

(Men har ikke engelskmennene tilstått at p. 1, bare var et påskudd for p. 3. Og hvordan kan p. 2 og 4 forenes? Før 9. april å ville føre krigen inn over oss, og etter 9. april å ville hjelpe oss? En effektiv måte å hjelpe oss på hadde vært å ikke føre krigen inn over oss.) Å nei, forf. sier da også videre:

«Og de gikk ut fra at tyskerne i så fall ville gjøre mottrekk som ville bringe Norge inn i krigen. Derfor hadde de — — — et korps, som i så fall straks skulle gå til Norge og sikre de britiske interessene.» (De britiske, ja!)

Så kommer det morsomste og mest dypsindige i hele artikkelen:

Forf.: «Nu er det det rare

ved slumpetreff at det alltid er disse som inntreffer(!) ??? (Jo, treff inntreffer, ellers ble det ikke treff, hverken slumpetreff eller annen treff. — La meg si det på en annen måte: «Nå er det det som er det rare med vinden at den alltid blåser». — Nå forstår du det! Forf. fortsetter: «Denne gangen ville slumpen at tyskerne for egen regning hadde satt inn sitt angrep på Norge. — De forutsetninger som den britiske plan bygget på ble altså oppfylt som på bestilling.»

(Slumpen, ja. I de gamle Nic Carter-heftene sto det alltid når det ble vanskelig med en forklaring: «Her hjalp tilfellet ham», — «for egen regning», selvfølgelig — for å kunne fortsette med «det tyske overfall».

Forf.: «Det tyske overfall på Norge vakte dyp indignasjon i England.»

(Altså: det overfall som var «ønsket» og som «ble oppfylt som på bestilling», vakte indignasjon! — Dette må være av de ting hvorom Liddell Hart skriver, at de vil «gi alt for stor berettigelse til den

kontinentale kritikk av britisk hykleri.»)

I det forferdelige rot med planer får Ruge i en het diskusjon sin vilje, men samtidig ord på seg for å være en meget umedgjørlig person, og så fortsetter

Forf.: «— Og hvem vet om det da ikke gikk i arv til general Fleischer.»

(Ja, den arveligheta kan være rar!)

Så kommer en lang oppregning av hvordan det engelske skuespill artet seg med forsterkninger som alltid var for små og alltid ble satt inn hvor de ikke trengtes, og om planer uten de norske myndigheter.

Forf.: «Men noe skår i til-liten skapte det ikke.»

Videre:

«Men tilliten fikk et sjokk da de allierte stakk av flere steder, fra Åndalsnes, Namsos og Narvik. Særlig lite smigrende for dem var måten de gjorde det på ved Namsos og Narvik.

Avsnittet slutter d o g slik:

Forf.: «Likevel vil jeg påstå at vi ydet tillit tilbake også etter dette tillitsbrudd.»

(Tilliten var vel ikke så barnslig, men Norge hadde solgt seg og hadde ikke annet å gjøre enn å vise tillit.)

Forf.: «Slutning. Betraktingene foran er ikke noe referat av Derry's bok,» o. s. v.

(Tenk, det hadde jeg allerede forstått før jeg kom så langt!)

Jon Vangen.

Thomas Mann om Knut Hamsun

I en artikkel «Kunstneren og Samfunnet» kommer Thomas Mann inn på «tilfellet Knut Hamsun». I innledningen skriver Thomas Mann at forholdet mellom kunstner og samfunn er meget «kildent». Kunstneren «forbedrer» ikke verden ved moralske forskrifter, men ved å gi tilværelsen en åndelig mening, ved å animere verden — «nettopp dette og intet annet».

En viss forbindelse mellom kunst og politikk, intellekt og politikk er allikevel uunngåelig, mener Thomas Mann og nevner Knut Hamsun som eksempel på dette. Thomas Mann kaller ham en «fracfallen liberalist», en kunstner som var influert av Dostojevski og Nietzsche, som hatet sivilisasjonen, bylivet, industrialiseringen og var så lidenskapelig engelskfiendtlig og tyskvennlig at han sluttet seg til nasjonalsosialismen. Dette, sier Thomas Mann, kan ikke forbaure noen som husker hvor bitende vittig Hamsun allerede i sine tidlige verker latterliggjorde historiske liberale typer som Victor Hugo og Gladstone. Men det som i 1895 hadde vært et interessant standpunkt, estetisk sett, et skjønnlitterært paradoks, ble i 1933 skarpt politisk og har kastet en mørk og melankolsk skygge over Hamsuns ry som poet og skribent».

Thomas Manns artikkel finnes i en samling oppsett om kunstneriske og litterære emner «7 Arts», redigert av Fernando Puma, utgitt av Doubledays Forlag i New York i den populære lommeformat-serie Permabooks.

Hvorvidt reminiscenser fra Riksrettsaken kan ha gått igjen da landssvikoppgjøret ble planlagt og gjennomført, kan det bare gjettes om. Dette oppgjør var jo også på mange måter politisk betonet, og det har sikkert medvirket til at juridiske hensyn ble satt til side.

(J. B. Hjort: Justismord.)

kommunismen, stå nu også främst i kampanjen mot Mc Carthy. Vi komma snart att få se hur en modig manns kamp mot förrädarjuntor kommer att sluta. Det är Amerikas folk som kommer att ge svaret.»

Det store norske hykleri Kongens nei. Elverumsfullmakt. Natvig - Pedersen. Wilhelm Keilhau

For noen år siden ble støtten over kongens nei avduket på Folkehøgskolen i Elverum. — Det blir så ofte sagt «Kongens nei til tyskerne.» Det blir her lagt stor vekt på hvem som mottok hans nei. Men det snakkes lite om hva han sa nei til, nemlig at Quisling skulle styre! Nygårdsvoll ville selv styre under tyskerne. For meg står det slik at Quisling ble skutt fordi han fikk lov til å gjøre det som Nygårdsvoll ville ha gjort, men ikke fikk lov til. — Han hadde jo sagt: «Vi må håpe på å få en ordning med tyskerne» — da det gikk annerledes enn han hadde tenkt. (Jeg kan nemlig ikke tenke meg at forræderiet gikk så langt at regjeringen hadde gått med på å slippe inn tyskerne. Det var neppe derfor man lystret engelsk ordre om ikke å legge ut miner. Engelskmennene lurte nok de gode nordmenn. — Men jeg ser at Liddell Hart sier at Derry har på en «fin og nensom» måte klarlagt Englands skyld for at vi kom med i krigen. Med «nensom» menes vel her: nensom mot den norske regjering, så dens forræderi ikke kommer for tydelig i dagen.)

Ved avdukingen sa Natvig-Pedersen at vi måtte være glad for Elverumsfullmakten. (Det siste jeg så av en diskusjon i «Det lokale hjørne» i bondebladet «Østlendingen», Elverum, var at den var uten betydning.)

Natvig-Pedersen tilføyde: og især fordi den var enstemmig.» (Jeg sa til en ukjent sidemann: «Den var lei. Det ble nemlig ikke stemt over den.» — «Enig, enig,» sa vedkommende. Og en — også meg ukjent — sa: «Når en er frekk nok, kan en få sagt all ting.»)

«En ung mann ved navn Proport Radoren, som sitter i varetaksarrest i et fengsel i Bristol, vil en av de første dager bli ført ombord på lasteskipet «Marit» av Arendal, 10 864 d.w. tonn, for å krysse Atlanteren en gang til.

Det har han nå gjort i 5 måneder, for han tilhører den ulykkelige kategori mennesker som er «uten nasjonalitet». Mannskapet på «Marit» kom for første gang i kontakt med ham i april, da han hoppet utfor bryggen i Split i Jugoslavia og svømte utover

Jeg fikk det inntrykk at når svindelen begynner å gå opp for folk, vil man klynge seg til en «Elverumsfullmakt» som skal stå over grunnloven og alle lover og gi regjeringen diktatorisk makt også over det norske rettsvesen.

— Stemningen var matt. Det var jo forferdelig varmt. En kvinnestemme forsøkte seg 2—3 ganger med «Hurra for Kongen!» Formodentlig en lærerinne, for tilslutt fikk hun med seg noen barnestemmer og noen få andre.

Om kvelden var det foredrag av Wilhelm Keilhau på Glomdalsmuséet. Han presenterte også Elverumsfullmakten — som jeg syntes å forstå — som det halmstrå som skulle redde svindelen. Han begynte slik: «Når man har bedt meg som ikke var tilstede på Elverum, om å gi en utredning om dette spørsmål, er det fordi man ville ha en objektiv utredning» — med ualminnelig sterkt trykk på objektiv. — (Jo, det kan du da skjønne de ville! Og det kan du skjønne de fikk!) Så tok han en liten kunstpause, satte haken fram og så strengt ut over forsamlingen, omtrent som han ville si: «Nå får ingen lov til å le!» Det var det da heller ingen som gjorde, men jeg så enkelte som trakk litt i munnviken og tittet skjelsk på sin sidemann. — Under talen glemte han forresten å være objektiv. Han sa: «Elverumsfullmakten er blitt møtt med innvendinger, men de må vi gjendrive med o.s.v.» — En som er objektiv, må ikke apsolut gjendrive innvendinger. Han skal ta dem opp til objektiv vurdering, og en som er objektiv, hører ikke med til «vi» hverken på den ene eller andre kanten.

Ola Østerdøl.

til skipet som politisk flyktning. Han ble påmønstrert og krysset Atlanteren til Canada. Men i Quebec fant myndighetene at han var ulovlig innvandrert, fengslet ham og førte ham ombord på «Marit» igjen da skipet skulle seile. I Antwerpen var det det samme opp igjen. Han krysset Atlanteren på ny, ble fengslet i Montreal og utvist. Fra fengslet i Bristol vil han bli ført ombord igjen på «Marit», som skal til USA. Et ulykkelig menneske som drømmer om friheten.»

Ringene er sluttet

Forsvarsdepartementet kan ikke gi noen militær grunn til at Fiane ble myrdet

«Fra
Det Kongelige Forsvarsdepartement.

Oslo, den 4. juli 1953.

Fru Alvide Knutson Fiane.
Mariagt. 12 c I, Oslo.

Forespørsel fra Alvide Knutson Fiane.

I anledning av Deres skriv senest av 4. 6. 1953 kan meddeles at det i departementet ikke kan sees å foreligge dokumenter i ovennevnte sak.

Av de dokumenter en har fått utlånt fra Oslo politikammer fremgår at De er underrettet om påtalemyndighetens avgjørelse og den uttalelse av 8. aug. 1950 som foreligger fra daværende etatsråd Jens Chr. Hauge til Riksadvokaten.

Forsvarsdepartementet har ikke ytterligere opplysninger å gi i saken.

Etter fullmakt
Kåre Haugen (sign.)

Tore Bjørnsen.»

En dårlig tjeneste En historie fra Vinterpalasset i Leningrad

Etter «frigjøringen» har det to ganger forekommet import av tuberkulose jøder her til landet. Første gang var i 1948, da man sendte Alfred Volckmar til Tyskland for å «ta ut» de man ville ha importert hit til landet. Dette var jøder som intet land — uten Norge — var villig til å ta imot.

~~Nå er det atter forekommet~~ import av 53 tuberkulose jøder hit til landet, nærmere bestemt til gården Stepperud i Vestre Toten. Eieren Olav Stepperud har en tid drevet pensjonat på sin gård, men dette foretagende har vært mindre lønnsomt, hvor for han har leiet ut gården til tuberkulose jøder, som nå skal ha sitt opphold der. Det er en dårlig tjeneste han dermed gjør bygda, for ikke å si landet. Ingen god nordmann burde stille sin eiendom til disposisjon for jøder. Vi får da snart et jødeproblem her i landet, og det ville være mer enn sørgelig. Hvorfor kan ikke disse bli mottatt av sitt eget land — Jødeland?

Arbeiderpartiet har logret svært for jødene siden «frigjøringen». Man sendte endog Martin Tranmæl dit ned for å forære dem små hus. Og så har man nå importert to puljer med jøder hit til landet. Enhver god nordmann, bør jo for ettertiden vise i det minste passiv motstand, både mot import av jøder eller ved å «slå døren igjen», når de banker på i en eller annen hensikt.

Argus.

Et eventyr av prakt har Stalin, til det sovjetrussiske imperiums ære, innrettet i en av marmorsalene i zarens gamle vinterpalass i Leningrad. Etter krigens slutt har Sovjets dyktigste fagmenn på juvel- og mosaikområdet arbeidet i Vinterpalasset, som nå er museum, og har utført et orientalsk praktverk. En 30 kv.m. vegg i en av marmorsalene er blitt kledt med juveler, en mosaik av edelstener som skal illustrere Sovjets nåværende kart og utstrekning. Ukebladet Ogonjek (Flammen), som er et særlig organ for det nye russiske aristokrati, forteller om denne Stalinske praktmosaik.

De russiske provinshovedsteder er på juvelkartet tekstet med 3 cm høye bokstaver i rubiner. Den sirkel som markerer Moskva, er utformet som en kjemperubin med hammer og sigd i diamanter. Sovjets nye grenser er markert med lyserøde opaler. Volga og de store sibiriske floder er trukket opp i azurblå lasursten, kantet med nefrit. Den store Nordostkanalen som strekker seg over 7 meter gjennom kartet, er utført i blå akvamariner, som hver er 2 cm i gjennomsnitt. Hvitehavskanalen og Volgakanalen er kartlagt på samme måte. Over det hele troner statsvåpenet innfattet i jaspisstener, bergkrystall og lasursten og over det hele er teksten til den russiske nasjonalsang skrevet med tunge gullbokstaver.

Hva nøler vi etter?

Har lest I. M.s innlegg av 27/6 og Florian's av 4/7 om Frontkjemperforbund.

Er helt enig med disse! Det er klart at vi må stå like fast

De danske frontveteraner er virksomme

Dansk Frontkjemperforbund har sendt en oppfordring til alle frontveteraner fra den siste krig til å slutte opp om forbundet for å støtte arbeidet for de falnes etter-

sammen i fremtiden som i fortiden.

Ellers blir vi bare «plukket» en for en!

Odd Tveraaen.

Legions korporal og SS Rttf.

latte og de invalide kamerater. Forbundet er, heter det, uavhengig av politiske meninger, medlemmene ønsker bare å være gamle frontkamerater som bygger videre på panserhullenes kameratskap. — Enhver dansk frontkjemper er selvskreven medlem av forbundet og ved å melde seg til forbundskontoret får de tilsendt Frontkjemperbladet hver måned.

I løpet av 2. halvår skal det holdes en rekke møter i København, en høstfest til inntekt for forbundets minnefond og en pakkefest.

Hvis noen vil sette seg i

forbinnelse med danske kamerater, er adressen: Arne Jepsen, Læssøegade 4 st. o. G. København N.

Danskene vil ikke ha battledresser

De danske soldater vil om kort tid få nye uniformer. Battledressen, som benyttes nå, har vist seg å være upraktisk og danskene vil derfor gjeninnføre jakkeuniformen.

Battledressen ble innført etter krigen da man ikke hadde tøy til å sy skikkelige uniformer av, og da forøvrig

alt skulle være så engelsk som mulig. Battledressen har forresten en kurios opprinnelse. Den ble innført da mannskapet i en engelsk panserdivisjon hadde vanskeligheter med å få jakkeskjøtene ned i de smale panservogner, og siden har man benyttet de korte trøyene mer av nød enn fordi man fant dem praktiske. Og så var det meget om å gjøre å spare tøy i krigens tid.

Det varer vel heller ikke så lenge før vi her hjemme blir kvitt disse jålete engelske uniformer som ikke passer til vårt klima.

Dampbåten svinger ut fra kaien og utover den blanke vågen; røken velter tung opp av skorstenen og blir til en hale etter oss. Vi ryker og reiser.

Været er godt og varmt, dekkstoler er plasert langs rekken. En ung passasjerinne, som kanskje reiser for å se seg om, sitter og leser kriminalroman og løfter ikke øynene opp fra mordene. I de nærmeste stolene sitter to menn, den ene ser ut til å være kjøpmann, den andre ganske avgjort fisker. De røker litt og snakker, først lavt, senere høyere, da ingen ser ut til å lytte. Det er været. Der etter valget. «Jaja,» sier fiskeren. «Vi får noe av én hånd og den andre tar alt tilbake. Men det er da bedre enn inten ting å få. Vi må støtte dem som støtter oss økonomisk. De andre partier — de er jo ingen ting. Bare prat.»

«Hm,» sier den formodede kjøpmann. «Det har ikke stått på for arbeiderpartiet, dets styre har sittet på en konjunkturbølge, det har lånt millioner og det har fått milliarder som gave. Jeg synes ikke at arbeiderpartiet kjenner andre verdier enn pengene. Jeg unner dette styre av et godt hjerte at det får sitte over en nedgangsperiode, så både det og dets tilhengere får leve av sine ydelser. Jeg ville aldri stemme mot dette styre hvis det ikke var for at en smugler kommunismen lurt og lumskt litt etter litt inn på oss. Og har vi først kommunismen, så får vi beholde den. Det blir vanskelig, dyrt og blodig å få den avskaffet. Vi har dystre eksempler fra Finland, Ungarn og Spania. Jeg ser med gru på den kurs vi følger.»

Fiskeren åpnet munnen for å svare, men i det samme kom en mann sakte gående forbi og fiskeren dukket seg. Var han virkelig redd for at en som han kanskje kjente skulle høre hva han virkelig mente. «Jaja,» sa han da han igjen folte seg trygg. «Det kan da ikke være så farlig. Det er da norske folk som styrer. Og selv om — Hrm, nei.»

«Au, au,» sa kjøpmannen. «Norske folk. — Javisst. Men som styrer etter en kurs som sterke makter i et fremmed land har stukket ut. Og så lever de på gaver. Husk på at den hvis brød du spiser, hans slave er du. Hvor er det blitt av frigjøringen? Se på dette partiet ditt. Inngang sa de at de skulle tilintetgjøre kapitalen. Nå er de kapitalens dymyke tjemere. Staten låner, den

Vi ryker og reiser

Av A. F.

tvinger fylker og kommuner til å låne og den lokker den private til å låne. Hele folket i gjeld, burde være deres parole. De gjenreiser og nyreiser industri, drar folket bort fra matproduksjonen for å skaffe seg sikkert flertall ved valgene. Og deres gjenreiste og nyreiste industri vil en gang vise seg ikke å kunne bære seg selv, men må ha subsidier som den gjenværende del av matproduksjonen må betale med svette og tårer. Se på Blikkvalseverket i Bergen! Sett at vårt herlige jernverk in spe vil vise oss det samme i en større målestokk.» Han pekte mot det lave landskap til styrbord. «Se der,» sa han, «ligger 2, kanskje 3 tusen mål jord. Der er hverken skog eller beite. Men det er førsteklasses jord, etter som fagfolk sier. Og det strekker seg inntil én kilometer fra dampskipsstoppested. I stedet for å investere noen millioner i oppdyrkingen av vårt land, legger de millioner i industri og jernverk. Så må vi ligge på knærne og tigge om å få selge og ligge på magen og trygle om å få kjøpe det daglige brød. Sett at det skulle bli krig igjen og okkupasjon og blokade! Skal vi så gnage jern? Eller tror du at vår nye okkupant kommer med brødkornet til oss slik som den forrige gjorde? Ja tro bare det! Utsiktene til okkupasjon er slett ikke dårlige nå etter at vi har oppgitt vår selvbestemmelsesrett og bundet oss til Amerikas for-godtbefinnende. Tenk på en ting til, som vil skje under og etter en ny okkupasjon. Gjør du motstand mot okkupanten så skyter han deg. Gjør du det ikke skyter din egen regjering deg, — hvis den kan komme til med det. Er denne lov gjort med sikte på å utrydde vårt folk. Det ser nokså merkelig ut.»

Fiskeren syntes ikke å like seg. Men han sopte det hele til siden og sa: «Jaja, den tid, den sorg.» Og han la til at hans parti dog gjorde så meget for de små i samfunnet, for forbrukerne. Pris- og rasjonaliseringsloven. — Utmerkede greier.

«For forbrukerne. Ja kanskje i første tilgang,» svarte kjøpmannen. «Men det er ikke forbruket som holder et samfund — et land oppe, men produksjonen, ene og alene produksjonen. Hemmes produksje-

nen får forbrukerne ikke stort å forbruke.»

Båten fløyte for et stoppested og svinget inn til en kai. Kjøpmannen tok sin veske og gikk i land. Om bord kommer det en bonde. Han ser seg litt om og setter seg i den nettopp ledige stol. Båten går igjen. Et fly farer rasende avsted høyt over oss. Fiskeren og bonden ser begge opp på flyet. «Storartet!» sier fiskeren henrykt. Vi følger med heroppe hos oss.»

Bonden ser tåpelig ut og ser tilsint ut. «Framskritt,» sier han. «Javisstja. Ved Bodø er 30 av de største og mest moderne gårdsbruk med den beste jord i fylket vekkrasert, uerstattelige verdier ødelagt. Flyplasser her og flyplasser der. Det koster milliarder, — for at amerikanske generaler og millionærer skal komme hurtig og behagelig fram. Har vi noen nytte av det? Reiser du eller jeg i fly? Vi får bare betale for de store herrer som flyr. Vi trenger ikke fly og flyplasser, vi trenger veier og båter. Vi har så gode hurtigruter at den som har det så travelt at han ikke har tid til å reise med dem, han skal bare sitte hjemme. Og jeg kan ikke få kjøpe en sekk sement for å reparere fjøsgulvet. Jeg fikk ikke engang sement til å reparere potetkjelleren. I storfrosen i vinter ble lile avlingen frostskaadet. Men det var jo bare poteter, ikke mordmidler. Jeg skulle også ha støpt en silo. — »

«Vi må da forsvare oss,» sa fiskeren nesten bedrovet. «Tenk på friheten og selvstendigheten.» Bonden så på ham og sa tørt: «Hahaha.» Men fiskeren gad ikke høre det. «Bidragene,» sa han. «Husk på alle bidragene som dere får.»

«Bidrag!» sa bonden hånsk. «En næring skal ikke ha bidrag, den skal ha slike vilkår at den kan bære seg selv. Bidragene gjør at vi bønder føler oss mindreværdig, føler oss som snyltedyr, — enda det er vi selv som betaler. Det er bare produsentene som betaler og betaler alt. Bidrag ja. Kunne vi få bidrag til grusing av bygdeveien. For 20 år siden fikk vi ferdigbrutt veien gjennom bygden. Nesten det hele ble utført ved frivillig pliktarbeid. De siste

metrene fikk vi det såkalte tokrones bidrag på. I 20 år har vi søkt å få veien gruset. Den er ennå ugruset. Når jeg har kjørt den veien er jeg bare lapskaus innvendig.»

Vi har seilt over et åpent havstykke og er kommet inn i et sund mellom noen øyer. Der finnes ikke hus på øyene, bare syllmurer, kjellermurer og halvt nedraste steinkar eller brygger. Alle hus er revet og bortført. På disse vakre øyer bor bare sjøfugl. En gang var her en bygd, mennesker som slo graset og dyrket poteter og hadde hele havet til å fiske i. Flinke unger samlet egg og rekved, rodde og seilte og pilket fisk på sundet. Den gang øyene ble bebygde rodde en med årer og menneskene fant at det gikk an og at det var bra å leve der ute, om der ikke var telefon og radio. Men så kom motorbåter, først små, senere riktige motorskap. Men for motorskip var havna ikke sikker i uvær. Fiskerne på øyene søkte om å få bygge en molostump, 30 meter lang var tilstrekkelig. Men staten hadde ikke råd. Ikke til telefon heller. Men staten var ikke uten hjerte. Den ga øyfolkene penger så de kunne flytte fra dette tilbakeliggende område. Og fiskerne slet av sine røtter og flyttet, — til industridistriktet.

«Her ser det velblåst ut,» sier bonden.

«Ja, mennesker kunne jo ikke eksistere her ute i dette avhullet,» svarer fiskeren.

«Neinei,» griner bonden. «Men hadde disse øyene og disse menneskene vært i India så hadde de vel fått 20 millioner av staten og dertil blitt innsamlet til ved folkeaksjon. Ja, for da hadde all verden sett det og falt i beundring for det edle norske folk. A, det norske folket, det har hjertelag, og det har råd til milde gaver til de tilbakeliggende områder i et utland, og til og med i et utland som det herlige England har styrt med så stor visdom og barmhjertighet i et par hundre år. At det norske folket selv lever på amerikansk fattighjelp kan bare en byrg og god nordmann lukke øynene for. Det gjelder å skinne, solv om bakenden skulle være bar. En hestesko av gull lagt igjen på

gaten i Byzanz gjør seg godt. Nordens herlige stamme er blitt til en apekatt som danser på låkket av — ja jeg hadde nær sagt på låkket av djevelens veivspill. Ho, det norske folks hjertelag, det er berømmelig og berømt over allverden. Man skriver protester og bønnskifter til fordel for en eller annen dømt forbryter i et eller annet utland. Men våre egne døpte — jeg sikter til Quisling og Skancke — dem myrdet man med kaldt blod og uten å blunke.» Han så seg trossig omkring. «Jeg er ikke nazist, men jeg sier det likevel. Jeg er ennå ikke så råtten at jeg ikke gjør forskjell på svart og hvitt. Men jeg angrer nesten på at jeg ikke var nazist. Det kunne ha vært interessant å vært innenfor og opplevd rettsoppgjøret og det hele. Men så hadde jeg vel blitt ribbet. Og en skal jo leve. Og når man har familie så —» Han sukket og tidde litt så kvikket han seg opp og sa til fiskeren: «Du kan nekte så lenge du vil. Men vi har diktaturet, — partidiktatur, som er langt verre enn enmannsdiktatur. Og det verste er at folket tåler det. Så slovet er det. Det tåler alt så lenge det har penger til fornøyelser, ferier, fotball, jazzmusikk, krimlitteratur og amerikansk kino. Men forståelsen av arbeidets verd og arbeidsgleden har arbeiderpartiet berøvet ungdommen. Tilbake har man så trang til forlystelser, til nytelse, til å tjene mest mulig penger på kortest tid og lettest måte. Ungdommen går skoler, ikke av trang til viten, men for å komme inn i en stilling i staten eller på kontor. Hele folket på kontor.» Bonden reiser seg og går. Fiskeren ser sannelig lettet ut da han er gått.

Så reiser og ryker vi videre. Men hva reiser vi mot? Hvor er den nordiske ånd som skulle være ballast og vår los på ferden? Jovisst, en og annen vil vel i en stille eiertankens stund tilstå at både de selv og folket er blitt en liten smule for meget amerikanisert, og så salver man sin ømme samvittighet med å skrive sam-rot-norsk. Herregud, han er da nasjonal allikevel, på sin måte.

Men var det ikke en evig bedrøvelse at det norske folk gikk glipp av noen ord fra en utenlandsk dronning, fra en kvinne som kanskje til syvende og sist ingen ting har å si.

Jammeren i stortinget for de tapte ord var fullt på sin plass og noe å få forstand av. Den ga et vink om hvorhen vi ryker og reiser.

Planøkonomi i Norge —

(Forts. fra side 1)

forholdene. Først ønsket nordmennene å få en samlefabrikk, men markedet viste seg å være for lite. Så ønsket de at vi skal opprette et hovedlager, men

med den retning den politiske utvikling har tatt i Norge, skal nordmennene ikke regne med at utenlandske fir-

Psykologiske —

Forts. fra s. 4

er disse publikumsveiledere, med all «rett» på sin side, livende redd for at så skal skje. Behagelige sannheter er «godt stoff», mens ubehagelige sannheter enten skal ties ihjel, når de ikke godt kan bestrides eller kan bringe den menige mann på «gale» tanker, eller de puttes ned i den bekvemme sekken «nazisme». For dem spiller det ikke noen vesentlig rolle hva som blir gjort, bare hvem som gjør det og i hvilken hensikt. Deres valgspråk synes å være: «Right or wrong, Democracy», en verdig pendant til det engelske: «Right or wrong, my country». De ser kun i svart-hvitt og har en utpreget tilbøyelighet til å sette tingene på hodet. De kommer ennvidere lett i affekt. Enkelte lider også av såkalt interessebetont erindringsforskyvning. M.a.o. noen ganske interessante psykologiske fenomener. Dessverre ikke helt ufarlige.

President Roosevelt lanserte i sin tid slagordet «Make the world safe for democracy» og vi kan vel alle være enige om at et virkelig demokrati er den ideelle styreform, alle menneskelige brøst tatt i betraktning. Men når vi ser hvorhen de store og små «sanne» og «rette» demokrater, heriblant også avisenes utenriksforståegpære, har brakt verden i dag, så er det ikke rart om man av og til blir plaget av angstfølelser.

Jeg vet det er ikke helt fint av meg, men siden vi nu er inne på emnet: interessante psykologiske fenomen, så er det fristende å si med en liten omskrivning, av ovennevnte slagord: «God make the world safe from the democrazies».

Med psykointeressert aktelse.

Ra Lu.

(som altså ikke er pseudonym for Raving Lunatic).

maer investerer kapital der oppe. Norge har innført planøkonomi, og vi ønsker ikke å sette de 5—6 millioner kroner, som skal brukes i kapital til et hovedlager, inn under planøkonomisk administrasjon. Vi er jo en forretning ikke en statsinstitusjon. Man skulle jo gjerne ha et visst rimelig utbytte av sine penger, men den mulighet finnes ikke i Norge i dag.

For øvrig er vi et internasjonalt konsern, så nordmennenes gjentagne angrep på «danske firmaer» er helt hen i været, slutter direktør Beck. Her i København har vi agenturet for Norge, Polen, Island og Danmark.

Militært nødvendig?

— Nordmennene har talt om, at hovedlageret vil være nødvendig av militære grunner.

— Det kan jeg ikke tenke meg. Et sådant hovedlager skulle vel ligge i Oslo, og den byen blir vel først besatt av en eventuell angriper. Men jeg kan opplyse, at vi nettopp av hensyn til en krisesituasjon har gitt våre norske forhandlere særlig god rabatt og bonusmuligheter for reservedeler, så der kan være fylte lagere, fordelt over landet. Vi er jo representert i 60 norske byer — fra Kirkenes til Kristiansand. Nordmennene kommer såmen ikke til å mangle noe — men, som sagt: Hvis man vil gi oss ordentlige arbeidsforhold gjennom et annet politisk system, skulle det ikke være noe i veien for, at også Norge fikk et hovedlager.

Våpen som vendes

I sin bok «Det har ringt for annen gang» skriver Arnulf Øverland i 1946 følgende:

«Alt diktatur hviler i vår tid på en sensurert og ensrettet presse. Det hviler på at man gjennom pressen — som skulde tjene til opplysning! — blir avskåret fra adgangen til å daune seg noen mening om politiske spørsmål, og avskåret fra adgang til å protestere mot urett.

Det siste er vel nok det værste. Det er en primær og umistelig menneskerettighet, som her krenkes. Den følelse av avmakt, som griper et rettløst menneske,

når han ikke har noe sted, hvor han kan vende seg i sin nød, den kvelende harme er ikke til å holde ut.»

Herr Øverland er sikkert ikke ukjent med norske presseforhold idag — i 1953 — og jeg ber ham om velvilligst å gi meg beskjed om hvor jeg innen den «fri» norske presse kan finne den avis som våger å trosse «ensrettingen» og gi spalteplass for etterkrigsoppgjørets ofre. Ennvidere: når først engang den alminnelige presse er hermetisk stengt for folk som ønsker å hevde sin rett og å påvise hvordan de er sviktet av rettsstaten, hvorfor prøver man da av all makt å kneble det presseorgan som vi har stablet på benene? — passivt gjennom fortielse av vår avis i den øvrige presse, og aktivt ved visse institusjoners underjordiske forsøk på å skape tekniske hindringer? Er virkelig ensrettingen fra krigen s dager — som sikkert var jevnbyrdig på alle fronter — blitt opphøyd til lede-prinsipp i fredens Norge? Jeg ber herr Øverland ta ordet!

Hans Nielsen Herstad.

Norsk og dansk: I Danmark diskuterer man på livet løs om himmelen og det evige liv. I Norge slåss prestene om helvede, døden og dommen.

*

— Jorden er rund — det er alltid et håp.

4 stk. ekte elghundvalper født 25/6 1953. Kr. 50.— pr. stk.
Einar Ness, Nordli.

Eng.talende yngre mann

med kapit. 10—20 000 kroner kan bli med. Bilsertif. ønskelig. Sikkerhet stilles for event. lån i verdifull eiendom. Tilbakebet. i pund. Bill. mrk.: «Forretn. event. ameta.»

Bekjentskap

ønskes med bra og kjekk dame av god familie Litt utdannelse ønskelig, men ingen betingelse. Vedk. må ikke ha rødt hår i nedarvende linje i sin familie. Alder 30—40 år.

Gjerne N.S.

Billett mrk.: «Vakker bondegård» i eksp.

Eneforhandler

søkes av produsent. Aktuelle art. til grossister i flere bransjer. Avgj. snarest. AMA — P.Box 968 — Oslo.

Ei-inntekt for sjåfør med bil. Ung mann med helst liten person/varebil søkes. Fremtidssjans! Søknad m. foto.

AMA — P.Box 968 — Oslo.

Trygve Engen

Jeg er ingen landsviker

Kroniken om førkrigstidens, krigstidens og etterkrigstidens hendinger, slik vi så dem.

Eget forlag, Straumholmen.

Pris hf. kr. 11.—. I bokh, i F. og L.s eksp. eller direkte fra forfatteren.

Gårdbrukere!

«Fres» 1000 ltr. dampkoker
«Gjeteren» elektrisk gjerde
«Norlett» melkekjøler
«Norlett»-Nordli og F. T.
hjulredskap for såvel hest
som traktor
«Sjøgod» lunnedrag
«Spiralis» vedkløver

Be om brosjyre og priser.

H. SNAPRUD & CO. - Kongsberg

BILER — MASKINER — REDSKAPER
Tlf. 885 — 248

Frukttrær

Motorsprøytebehandlet, sykdomsfri, kraftige 1. kl. N.S. (Norsk Standard) krontrær med godt rotsystem tilsalgs for høstlevering 1953. Sender over hele landet forsvarelig pakket med røttene i fuktig mose. Epletær: Cox Pomona, Gul Gravenstein og Silkeeple. Plommetrær Gulplomme- (også kalt Eggeplomme-) og Sukkerplommetrær. Ved bestilling av større partier, innrømmes rabatt. Skriv eller ring. Alle skriftlige forespørsler besvares i den rekkefølge de innkommer.

Sv. J. Hanto's Planteskole

Lunde, Telemark. Tlf. 86 B.

TIL ALLE FHV. FANGER!

Hvis du ennu husker noen muntre historier fra fengsel og fangeleir, så skriv dem ned og send dem til meg. Særlig anekdoter som belyser vaktpersonalets åndelige og kulturelle nivå, men også andre komiske ting. Men gjør det straks!

D. Gjessing, Hølen p. å.

Niels Aalholm

Akersgt. 57 — Oslo
Tlf. 33 43 42 — 33 43 11

Assuranse & Reassuranse
Spes. automobilforsikring og
leiekontrakter

BØKER

av enhver art.

P. THJØME, Stavanger
Postboks 122. T. 2 11 33

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 36 99

Trelast

Ved et mindre og umoderne sagbruk og høvleri er plass for en ung mann med god praksis i skur og høvling, samt materiallevering og beregninger. Må lede og delta i arbeidet.

B. mrk.: «Energi og arbeidsglede.»

Vekkerur

Kr. 19,—, 21,75, 23,75, 25,75, 28,50. Beste kvalitet. Jung-hans rød, grønn, blå og gul. Sendes mot oppkrav.

Urm. R. GJESSING

Drammen.

Overrettssakfører

Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo

Tlf. 42 21 30

Herrekapper solide militærfas, nedsatte til kr. 90.—.

Lakenstaut 135 cm. kr. 4,75.

Lerret 88 cm. kr. 1,75.

Blomstret kjolestoff — pene mønster kr. 3,50-4,10-4,40.

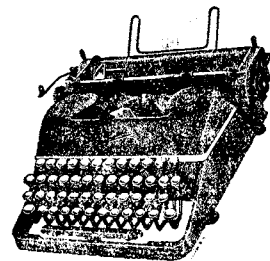
Skotskrutet kjolestoff kr. 3,10.

Flanell kr. 3,10. Ensf. bomstoff 80 cm., brunt, blått, rødt kr. 2,80. — Silkestrømper, to par kr. 10,—. Nylon kr. 6,— og 9,50.

J. Lihaug & Co. A.s

Bø i Vesteraalen.

Skrivemaskiner

RHEINMETALL

Portable m. koffert. 1 års garanti. kr. 535,— netto.

Avbetaling innrømmes.

SVERRE JACOBSEN

Ilseng.

Sannheten om Jesus

«Friheten» trenger 20 000 kroner

i støtte hver måned

Fredrik J. Geddebo skriver i nr. 27 i en artikkel «La oss få sannheten frem», at Jesus var av ikke jødisk slekt og som bevis siterer han et angivelig brev fra Pontius Pilatus til keiser Tiberius, der Jesus skildres som blond i motsetning til de mørke jøder som lyttet til ham. Det finnes også et annet brev, Lentulusbrevet, der Jesus skildres med blå øyne, og så vidt jeg husker med mørkt hår. Lentulusbrevet regnes som falsk, og Pilatusbrevet er sannsynligvis det samme. Som interessert i spørsmålet om Jesu slekt har jeg drevet en del gransking i dette vanskelige emne og oppnådd endel resultater som skulle vise at Jesus var av blandet rase. Det er ikke her stedet til å offentliggjøre de hittil oppnådde resultater, men noen bemerkninger kan være av interesse. Bibelen har som kjent to forskjellige stamtavler for Josef. Dette har gjennom tidene vært en anstøtssten for de troende og bibelleserne. Tidlig har man søkt å forene de to tavler så at de ble i overensstemmelse, men i vår tid regnes det for umulig selv blant ortodokse. Tavlen i Matteus er Josefs og tavlen i Lukas er Marias, denne mening har flere forskere, der iblant Luther. Men tavlen i Matteus er forkortet, i det den er presset inn i tredeling med fjorten navn i hver del, derved er tavlen sterkt forkortet og mange navn utelatt. Hvilke navn har det vært? Uønskede navn? Ikke jødiske? Flere forskjellige tradisjoner gir en av Jesu forfedre navnet Panter, et tilnavn som ble brukt blant romerne. En av disse tradisjoner sier at Jacob, Josefs far hadde tilnavnet Panter. Det er en annen tradisjon som tyder på at Josefs slekt hadde syrisk blod i sine årer. Et annet moment er at Jesus sto fram og hadde sine første tilhengere i Galilea, hvor det var mange av gresk slekt, ja grupper som talte gresk til daglig. To av Jesu disiple hadde greske navn Andreas, Peters bror, og Filip. Den siste var bindeleddet da en flokk grekere søkte kontakt med Jesus, de henvendte seg da til en med et gresk navn. Det er i snart 150 år skrevet en del om at Jesus var av ikke jødisk slekt, men beviser er vanskelig å skaffe. Dog er den slags litteratur lite kjent

i Norge. Til slutt kan nevnes at flere forskere mener at Jesus i «tomrommet» i sitt liv, 12—30 årsalderen, har vært på reiser og søkt visdom og kunnskap bl.a. i India. I vår var en finsk forsker der for å søke å finne noe sikkert om Jesu påståtte opphold der. Forhåpentlig kommer snart resultatet av hans granskinger. Det er vel typisk for norske aviser at de ikke har hatt noe om denne forskingsreise.

G. T. Myhre.

Times Herald sier fra —

(Forts. fra side 1)

vende denne lov med tilbakevirkende kraft — som han selv hadde laget — mot tyskerne på tiltalebenken.

Referatet fra den konferanse, som fikk i stand denne kodex for tilbakevirkende lover, frembyr en oppsiktsvekkende avstikker i hykleriets verden. Således var et av hovedanklagepunktene mot de taltalte: «Forbrytelse mot freden, nemlig planlegging, forberedelse, innledning eller føring, av angrepskrig.»

Konferansen kunne aldri komme til enighet om en definisjon av «angrep», fordi hver av de seirende stater, som hadde til hensikt å sitte tildoms over de beseirede, selv var skyldig i anklagen om angrep i enhver godtatt definisjon av dette uttrykk. Sovjet hadde gått i spann med Hitler om en traktat for å begynne krigen, så at hver kunne dele visse nærmere bestemte landområder som bytte. Dessuten hadde Sovjet satt igang et helt uprovosert angrep på Finland i slutten av 1939, for hvilken forgåelse det var blitt utstøtt av Folkeforbundet.

Storbritannia hadde planlagt å landsette fire divisjoner i Norge og hadde minelagt norske farvann, før Tyskland gjorde anfall på dette nøytrale land. Norge ytet en anklagepost for angrep, overfor Tyskland, men ikke overfor Storbritannia. De Forente Stater hadde, ved sin «låne- og-leie-lov», ved å forsyne det krigførende Storbritannia med 50 torpedojagere, ved mr. Roosevelt's uerklarte krig i Atlanteren — innviklet seg i en rekke med angrep, lenge før de formelt befant seg i krig. Tyske marinedokumenter beviste ubestridelig,

Kommunistenes hovedorgan i Norge, «Friheten», trenger 20 000 kroner i støtte pr. måned, — og får det.

De 20 000 kroner representerer underskuddet i forretningsdriften, og det er da helt tydelig at avisen ikke har noen særlig tilfredsstillende utbredelse.

I praktisk talt hvert nummer av avisen kvitteres det for innsendte bidrag i forbin-

delse med kraftige opprop om ytterligere tempo i innsamlingen.

Fra vår lesning:

Ved den foreslåtte endring av det danske folketingets dagsorden vil det bli fremsatt forslag om forbud mot at medlemmene benytter manuskript til sine taler i folketinget. Innflytelsesrike politikere er av den oppfatning, at en vesentlig årsak til at debatten i de senere år har antatt en stereotyp karakter er å søke i at talene skrives i stedet for å holdes. — Det skulle være noe å tenke på også i vårt storting, hvor talene ofte er så kjedelige at salen er nesten tom når manuskriptene leses opp. Men det krever naturligvis et visst talent, og talentene er såre sjelden i vårt storting.

*

lige rettigheter, som vår grunnlov verner om.»

*

Og likefullt er denne rettslige forsyndelse nettopp, hva Jackson begikk i London, da han i 1945 gikk i gang med å skrive helt nye lover, hvoretter påtenkte innstevnte holdes rettslig ansvarlige for handlinger, som skriver seg fra så langt tilbake som 1939, da krigen begynte i Europa. Det generte ham ikke det minste, at der i 1939, og i virkeligheten ikke på noe tidspunkt, før han i 1945 tok på seg dette arbeid, ikke fantes noe nasjonalt eller mellomfolkelig kriminalstatutt, vedtatt av noen autorisert stat eller gruppe av stater, som hadde definert de forgåelser, han hadde foresatt seg å påtale. — —

*

Turen kommer snart til våre hjemlige Paal Berg'er, Arntzen'er & Co. Ja til alle de folk som virkelig har gjort forbrytelser mot sivilisasjonen ved å ødelegge et gjennom flere tusen år oppbygget rettssystem. Dertil trenges ikke tilbakevirkende lover.

H. F. K.

Når vi først taler om stortingsmenn, skal vi nevne at de italienske kommunister ved siste valg kåret en hr. Dante Goerreri, som har sittet i fengsel siden 1949 mistenkt for å være hovedmannen i den mystiske affære for 8 år siden, da «Mussolinis skatt» til en verdi av 20 mill. kroner forsvant. Han har dermed fått parlamentarisk immunitet og kan forlate fengslet. Om det høyner parlamentets ære er en annen sak, men det bryr kommunistene seg ikke om.

*

Det er ikke så mange dager siden, at en amerikansk journalist ble mottatt av Malenkov på kontoret i Kreml. For en gangs skyld var det Malenkov, som spurte: — Hva tjener en amerikansk arbeider om uken? — Å, sån omtrent 125 dollars. — Hvor meget behøver han for å leve? — Sån vel 100 dollars. — Og hva gjør han da med resten? — Det gjør han som han vil med. — Og så var det amerikanernes tur til å spørre: — Hvor meget tjener en russisk arbeider? — Å, sån omtrent 800 rubler. — Hvor meget behøver han for å leve? — Sån omkring 1000 rubler. — Men, hva gjør han så for å skaffe de manglende 2000 rubler? — Det må han selv klare.

Ved en middag i Paris traff hertugen av Windsor en fransk politiker, som ikke uten et vått øye i ny og ne hadde lest om dronning Elisabeths kroning. Si meg, sa politiker, hvorfor forlot De egentlig tronen, Deres kgl. høyhet? — Forlot? svarte hertugen. Jeg forlot den ikke, men den forlot meg.

FOLK OG LAND

Utkommer hver lørdag i Oslo

Redaksjon: Postboks 1407, Oslo.
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5,
Oslo — Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:

Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår.
Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år,
kr. 10 pr. halvår.
Utlandet forøvrig: Kr. 24, pr. år,
kr. 12, pr. halvår.
I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år
kr. 15,— pr. halvår.

Annonsepris: 32 øre pr. millimeter
over en spalte.

Løssalgpris: 40 øre.

Bruk postgironr. 16450.

Sambandstrykkeriet A/S — Oslo.